

Градската библиотека

Варна.

Добруджански НОВИНИ

„Dobr. NOVINI“

Ziar independent de informațiuni
Redacția și Adresa Str. Princ. Mihai No. 22—București România
УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ
Български независимъ информационенъ вестникъ

„Не трѣбва само да знаешъ да победишъ, но трѣбва да знаешъ и да си готовъ да укрепишъ тамъ, където победата би стакала опаска.“

Абонаментъ: за 1 год. 200 лей; за 6 месеца 120 лей, за странство двойно

Отг. редакторъ: СТ. РАДЕВЪ

Нашитѣ общественици

III

Сжществува више обективно благо, което е сжщински критерии на нравствеността. Това више благо е общото щастие, общото благополучие. Обществената дѣятелностъ трѣбва да има обективна цѣль, а тази цѣль не може да бжде друга освенъ общото благополучие.

Както и да обясняваме появянето на социалния и политическия редъ, който не е съгласенъ съ общото благополучие и колкото повече обществото допуска зло и неправда, толкова по малко негови-тъ на обществото форми отговарятъ на разумното и справедливо назначение, отъ гледна точка на повеленията на етиката. Обществената дѣятелностъ, щомъ като е насочена къмъ изправление на социалния и политическия животъ, е нравствена, ако нейнитѣ мотиви сж етически и не прибѣгва къмъ нравствено осждителни средства, и е полезна, щомъ нейнитѣ средства сж цѣлесъобразни.

Благото на цивилизацията, на прогреса трѣбва да се разпространява между народа. И тази дѣятелностъ, която има такава задача, е дѣятелностъ общественно полезна, защото тя отъ една страна удовлетворява необходимитѣ нужди на обществото, нужди отъ знание; а отъ друга страна—защото моралиститѣ, поетитѣ, пуб-

лицистатѣ и др. движатъ обществото напредъ по пътя на духовното развитие, спомагатъ на културния прогресъ—подобряватъ самото общество. Една отъ симпатичнитѣ страни на нашитѣ общественици е интересътъ къмъ народното образование, разпространение на родната речъ, полезни знания и здрави понятия.

Лицата, които удовлетворяватъ духовнитѣ потребности на отдѣлнитѣ членове на обществото, сж обществени дейци. Обществена дѣятелностъ, въ сжщински смисълъ на думата, иска живото участие въ въпроситѣ на общественния животъ. Не може да се гледа на обществената дѣятелностъ, като формално изпълнение на своитѣ обязанности.

Тя не може да бжде средство, съ което човѣкъ може да се обогати.

Всѣкога за обществена дѣятелностъ сж потребни хора съ силна мисълъ и вѣрна инициатива, съ широкъ умъ и солидна подготовка, хора съ дълбокъ общественъ интересъ и съ тѣхъдъ характеръ.

Една отъ най-благороднитѣ обществени дѣятелности е дѣятелността на тогава, който защитава народнитѣ интереси, който е приятелъ на народа, неговъ водителъ, а заедно съ това и неговъ служителъ.

Черната сѣнка

„Ентранзижанъ“, пише: Вчерашната речъ, която г. Болдуинъ произнесе въ Уорстъръ бѣ отправена къмъ цѣлия британски народъ. Той обясни, на първо мѣсто, че О. Н. е неспособно да осуети избухването на една война. За да се засили и съживи ОН необходимо е всичкитѣ членуващи въ него държави да бждатъ добре въоръжени. Това е много стара истина, която трѣбваше да се повтори на английския народъ, който все още отказва да се съгласи съ нея. Г. Болдуинъ е говорилъ следъ това за френско-германския въпросъ. Той не е привърженикъ на диктатурата и се е показалъ много съдржано спрямо Хитлеръ.

„Нъ, заявилъ е той, Хитлеръ може, повече отъ всѣкой другъ европейски държавникъ, да разпрѣсне черната сѣнка на страхъ, която е надвиснала надъ Европа“. Нѣма нищо по-вѣрно отъ тѣзи думи. Днешното безпокойство е предизвикано изключително отъ Германия. Но дали германскитѣ канцлеръ желае наистина миръ? Г-нъ Болдуинъ не е много сигуренъ въ това: „Да даде Богъ той да го желае. Ако той може да убеди Европа, че желае да служи на мира, нѣма да има нито единъ народъ, който да му откаже своето сътрудничество“.

Въ тези думи личи едно съмнение, едно недовѣрие. Нека се надѣваме, че английскиятъ народъ, който е готовъ да смѣта за чиста монета хитлеристкитѣ обещания и увѣрения, ще почувствува истинското положение. Г-нъ Болдуинъ желае да се нагърби съ осжществяването на френско-германското сближение. Първото условие за успеха на неговото дѣло е да не бжде лековѣренъ и наивенъ. Британскиятъ държавникъ не е такъвъ. Но всесилниятъ британски гражданинъ страда много отъ тоя недостатъкъ.

Между франция и Англия

нѣма единомислие а вѣчно недоразум.

„Ентранзижанъ“ пише: Всѣки денъ се говори, че гледищата на Великобритания и на Франция сж сходни и всѣки денъ се убеждаваме въ противното. Вчера г. Полъ Бонкуръ заяви, че помирителниятъ опитъ пропадналъ, но че той трѣбва безъ отчаяние да бжде подетъ наново, защото положението на Европа налага една велика нация, като Италия, да участвува въ дѣлото на обшоевропейската организация и прустройство. Обаче г. Идънъ не сподѣля това мнение. Той желае да забави до м. Май засилването на санкциитѣ, но и днесъ още той ги смѣта за необходими. Той даде да се разбере, че Англия ще се откаже отъ ОН въ случай, че Италия не понесе заслуженото наказание. Всичко това ни кара да мислимъ, че между Фран-

ция и Англия сжществува единомислие. Англия упорствува да смѣта, че най-важниятъ днешенъ въпросъ е този за Етиопия. Ние които виждаме на източната ни граница да се правятъ най-обезпокоителни приготовления, смѣтаме, че най-важниятъ въпросъ е тоя, който се поставя отъ Германия. Ето сжщественото разногласие между Лондонъ и Парижъ. Г-нъ Идънъ не се страхува отъ германскитѣ постѣпки. Ние се страхуваме отъ тѣхъ, защото сме били нападнати четири пѣти въ продължение на едно столѣтие. Г-нъ Уайтхедъ Чърчилъ единъ отъ малкото британски държавници, които разбиратъ нашия страхъ, го обясни достатъчно изчерпателно въ колонитѣ на в. „Таймсъ“. Малко е вѣроятно, обаче, че той ще бжде послушенъ.

Съветски републики които малцина знаятъ три неизвестни държави кои сж столицитѣ имъ колко е населението имъ

Между монголскитѣ държавици се намира и държавата Тану-Тава, неизвестна, вѣроятно, почти на никого отъ нашитѣ читатели. Тази съветска република живѣе подъ силното влияние на Съветитѣ.

Ученитѣ не сж единомисни за названието на нейната столица. Едни я наричатъ Кизилъ-Кото и смѣтатъ, че тя има 10.000 жители, а други и приписватъ името Кемъ-Белдеръ и население отъ 2000 жители. Държавата Тану-Тува е малко по голѣма отъ Чехословашко, но има само 64.000 души население, което се състои отъ туваси, руси, китайци и монголци. На единъ кв. клм. се падатъ 0.4 жители. По неизвестностъ държавата Тану-Тува е надмината отъ друга съветска република Чугучакъ, чието сжществуване не е отбелязано дори и по географическитѣ

карти.

Едноименната и столица има 2000 жители, а около 30.000 души живѣятъ въ цѣлата държава, която е малко по-малка по територия отъ Белгия. На мястото може би е неизвестна и държавата Синкиангъ (Хсикиангъ), въпреки че тя има около 3 милиона население. Нейната столица Урмчи или Тихуа съ своитѣ 50.000 жители е два пѣти по-малка отъ другъ единъ градъ, нареченъ Янкаро. Синкиангъ заема територитѣ на Източенъ Туркестанъ и по пространство е по малка отколкото монголската република, която е съ три пѣти по-малобройно население.

Защитата
има

думата?

ИТАЛИЯНИТЪ ПРѢДЪ АДИСЪ-АБЕБА

Римъ 28 априлъ. Въпреки, че етиопцитѣ се готвятъ да укажатъ отчаяно съпротивление по шосето Десие—Адисъ Абеба, италианскитѣ войски напредватъ победоносно. Италианскиятъ обръчъ около Адисъ Абеба постоянно се стѣга. Тукъ тамъ се указва слаба съпротива, която италианската войска веднага парира. Населението обик-

новено мирно и съ благодарностъ се предаватъ на италианцитѣ. Вчера въ Десие Деджачъ Мангаша се е предалъ на италианскитѣ войски, като заявилъ, че билъ привърженикъ на Негусъ, докато последния билъ съ войската си. Но следъ като Негусътъ побѣгналъ, той призналъ италианското надмощие и се предалъ.

БОЛЕСТИ-ЛЪТОВИЩА-МИНЕРАЛНИ БАНИ И МИНЕРАЛНИ ВОДИ ВЪ РОМЪНИИ И БЪЛГАРИЯ

„Medicus curat, Natura sanat.“—Лъкаръръ лъкува, При-
родата оздравява“

Всѣка машина, следъ като работи известно време, а и като седи захвърлена нѣкжде въ бездействие, преди да се разклопа, преди шурунитѣ—винтоветѣ ѝ да сѣ се разслабили и западали единъ по единъ, преди частитѣ ѝ да сѣ се изтрили, рждясаили, изкривили или задръстили съ разни нечистотии, отрови, чужди вещества, преди машината да е тръгнала зле или съвършено сирѣла порази причини, трѣбва периодически, веднѣжъ въ годината поне, да се преглежда да се разглоби, да се почистятъ частитѣ да се сглоби на ново, да се стегнатъ винтоветѣ и да се постави въ положение да работи много по-добре отколкото е работила преди прегледа, преди разглобяването, преди почистването ѝ.

Така е и съ човѣшката машина съ човѣшкиятъ организмъ, който непрестанно работи, непрестанно поглъща чужди вещества, отрови и др. и непрестанно е изложенъ на разстройване, разклопване, разболяване по разни причини, едни зависящи отъ него, други по голѣмата частъ, не зависящи отъ него, а му се налагатъ по разни пжтища и отъ разни източници. Всѣка жетварка, всѣка вършачка си има своя специалистъ, механикъ, машинистеръ, комуто трѣбва да бѣде предадена, повѣрена да я прегледъ, да я почисти, да я разглоби, ако има нужда и да я постави въ положение да може да работи непрекъснато поне презъ единъ сезонъ безъ да се запира, безъ да се чули или разстройва презъ време на работа. Човѣшката машина, човѣшкиятъ организмъ и той си има своя специалистъ, своя механикъ, това е лъкаръръ, комуто трѣбва да бѣде повѣренъ за прегледъ, разглобяване и др. за да го постави въ положение да работи и по-леко, и по-добре и по-дълго време отколкото е работилъ преди прегледа. Много пжти обаче, и това го знаятъ много добре земледѣлцитѣ и др., които иматъ работа съ машини и механизми (машинистери), машината следъ прегледъ, следъ разглобяване и почистване, следъ ремонта, не само, че не работи по-леко и по-добре но по нѣкога и никакъ не мърда: много пжти при сглобяване на машината оставатъ нѣкои части и нѣма где да се поставятъ, механикътъ често обяснява, че фабриката сбъркала?! много пжти при разглобяване на машината, играе голѣмиятъ чукъ, понеже механикътъ, като не знае,

какъ да почне да отдѣля частъ по частъ отъ машината, безъ да ги повреди почва да бие—чука все по-силно и по-силно съ чука защото това може и това значее и всѣки може да си представи какво може да излезе отъ подобно, слѣпо биене съ чукъ деликатнитѣ части на машината и на края тоже фабриката е виновна, защото не може да направи добре частта, която механика не знае да разглоби и почисти освенъ съ чука.

Това ставаше въ миналитѣ години, когато машинитѣ бѣха редкостъ, а технитѣ същински механизми—машинистери липсваха. Ремонта, почистването поправката сѣ извършваше отъ лица слабо, зле или съвсемъ неподготвени за работата която имъ предстои.

Нѣкой станалъ механикъ защото друга работа нѣма и не дири, а механизитѣ сѣ търсятъ, и сѣ на цена; други защото нѣкога се возилъ на машина и помагалъ нѣкому и нѣкжде като буталъ да изкара нѣкоя машина отъ калъта или отъ нѣкой трапъ гдето тѣ сѣмнитъ я вкарали; трети, защото го поканили да прегледа машината и трѣбва да направя нѣщо, иначе или нищо не знае или не ще му платятъ—въ резултатъ машината следъ ремонта, следъ поправката, не върви или зле върви.

Днесъ можемъ да кажемъ, че тоя въпросъ съ машини и механизми е почти уреденъ.

Има достатъчно опитни добри механизми. Още преди да разглобятъ машината знаятъ коя частъ е повредена, тамъ насочватъ вниманието си и като я разглобятъ знаятъ к о я какъ да поправятъ и при сглобяването поставятъ точно всѣка частъ на мѣстото ѝ.

Машината действително е прегледана, намарена е частта която е превредена и пречи на работата ѝ, поправена е, всички части на ново сѣ сглобени, ремонта, поправката е действителна и машината за работва по-леко.

(следва)

Д-ръ Ив. Байчевъ

Продава се дворно мѣсто 1500 к. м. заедно съ къща стара постройка и кафе на находящо се въ село кастъмъ сръщу мелницата на Христо Миячевъ при износни условия.

Споразумение при Станевъ и Ничевъ ул. I G. Dusa № 19. Стопанинъ Иванъ Николовъ с. Армутлий.

ХРОНИКА

— Редакционния комитетъ на нашия в-къ е отнелъ правото като настоятелъ въ София (България) на досегашния такъвъ г. Иорданъ Георгиевъ и на агентъ жжасатора Иванъ Никифоровъ.

Умоляватъ се всички наши абонати въ България които иматъ да изплащатъ независимо какви суми къмъ вестника, да ги внесатъ или изпращатъ направо въ Командитното Д-во „Стрела“ ул. Стара Планина №5 София единственото уполномощено отъ насъ.

— За кореспондентъ на нашия в-къ въ София е потвърденъ г. Паскалъ К. Колевъ Студентъ-Медикъ живущъ на Бул. Фердинандъ № 80 Етажъ 3 Софая.

— Голѣмото шумно дѣло г-жа Паукеръ-Колевъ ще се разгледа въ Букурещъ на 14 Май н. г.

По това дѣло отъ нашия окръгъ сѣ призовани като свидетели повече отъ 300 души.

— Въ Букурещъ е основано анонимно Д-во за произвеждане на противогазни маски. Въ това Д-во влизатъ най-голѣмитѣ капиталически фирми.

То ще започне работата си презъ м. Май н. г.

— Много граждани ни запитватъ коя е причината заедно Българскитѣ Соф. в-ци се Задържаватъ 24 часа следъ тѣхното пристигане.

Запитахме г. Стефанъ Радевъ настоятеля на сжщитѣ в-ци последниятъ ни обещи, че Съгласно новото нареждане на министерството

до тукашнитѣ власти всички чуждестрани вестници въ цѣлото кралство да се задържаватъ най-много 24 часа следъ тѣхното получаване, и ако въ тоя интервалъ не последва нѣкоя телеграма за конфискуване на нѣкой в-къ веднага сѣ предаватъ на адресанта

съ право да ги пуска въ продажба.

— Общоминутниятъ конгресъ за „Миръ“ е произвелъ една анкета по отнотения мнението за запазване мира. Резултатитѣ отъ тая народна анкета е: 12 милиона Англичани сѣ отговорили съ „Да“, всички голѣми различни француски организации сѣ произнесли сжщо.

Испания, Чехославия и Романия сѣ съобщили съ думата „Презентъ“.

— Правителството е наредило до всички власти въ „Южна Добружа“ да приложатъ чл. 18 отъ закона за организацията на „Нова Добруджа“.

Тоя членъ гласи, че всички Българи които сѣ закупили ниви безъ разрешение на министерството на Земледѣлието сѣ отнематъ отъ държавата.

При започване прилагането на тоя членъ ще пострададъ хиляди нещастни селяни, които съ тѣхнитѣ си икономии сѣ закупили по 10—20 декара нива

— Въ нѣделя 3 Май, ще престигне въ градани г. Д-ръ К. Даниелъ председателъ на тукашната по-

Задитата има

Думата

**Parohie bisericei „Sf. Gheorghe“
Catedrala oraşului Bazargic—Caliacra**

INŞTIINŢARE

Se aduce la cunoştinţa enoraşilor cu drept de vot bisericei Sfântul Gheorghe Bazargic că în ziua de 3 Mai a. c. 11½, în sala de conferinţe a bisericei va avea loc adunarea nerală prohală, cu următoarea ordine de zi:

- 1) Darea de seamă a operaţiunilor pe 1936.
- 2) Contul de gestiune pe 1935.
- 3) Bugetul pe 1936.
- 4) Alegerea unui d-n consilier în locul d-lui I. Cosmăcu, mutat din enorie şi retificarea alegerii d-lui Hagi Ganciu.
- 5) Diferite chestiuni peetru bunul mers al prohieii.

Adunarea find în a doua convocare se va ţine cu ce număr de enoriaşi.

Rugăm călduros pe d-nii enoriaşi să participe în număr cât mai mare.

№ 24 din 27 Aprilie 1936

EPITROPIA

Tip. „Comerciala“ N. Jecel—Bazargic

литическа организация родна партия“ ржководотъ г. генералъ Аверес

Организацията готви жествено посреещането Ще участватъ голѣ делегации отъ цѣлия ржгъ.

— Полицията е открила нѣкакви си първо Майо Манифести разпространени изъ града.

Арестувани сѣ нѣколко съмнителни лица.

Резолтата отъ фрескитѣ избори които бѣ въ нѣделя е: отъ 605 бирателни секции 476 (балотажи) на равно.

Следователно ще сѣ изведатъ изборитѣ въ нѣнитѣ секции на 3 май н.

Вчера сѣ пристигнали турскитѣ параходи „Хазаръ“ и „Назимъ“ които ще отнесътъ 600 турски фамилии изселници отъ Южна Добруджа.

Вчера санитарнитѣ власти затвориха Ромънско Основно училище № 1 причина на върлуваща болѣстъ скарлатина.

Продава се

камионета

ШАВРОЛЕТ

4 цилиндрова за пжтни въ добро състояние.

Споразумение при собственика Ив. Тодоровъ—Базаръ или хотелъ „Базаръ“—Базарджикъ.

Разни болести

И ОТЪ ЗАУШКАТА (oreillons) ДА СЕ НЕ БОИШЪ НО НА
ВРЕМЕ ВЗЕМИ МЪРКИ.

На последъкъ изъ града се обади тукъ тамъ и болестъта „заушка“ — „Oreillons“.

Тая болестъ е заразителна, но е лека и ако на време се взематъ съответнитѣ мѣрки минава безъ да дига много шумъ, безъ да разстройва заболѣлиятъ

Боледуватъ обикновенно отъ 6 до 25 год. възраст — Опасна е у по възрастнитѣ Болесъта

почва съ гърлоболъ слаба температура 38—39°, главоболъ и по нѣкога трѣпки.—Следъ 1-2 дения почва да се подува, подушната жлеза обикновено лѣвата страна почва първа и после минава и въ дѣлната страна. Подутината е слабо-болезнена и цвѣта на кожата е непромененъ.

Заразата се намира въ слюнкитѣ, храчкитѣ и сополитѣ.

Болестъта е заразителна отъ начало до края. **Лъкуване:** ус-

тната кухня, зжбитѣ пази винаги чисти. Два—три пжти на день измивай ги съ четка и сапунъ, хлѣбна сода, солъ или нѣколко капки лимонъ — 4 5 пжти на день прави гаргара съ хладка вода малко, сода, лимонъ, или стипца.

Подутитѣ страни мажи сутринъ и вечеръ съ живачна масъ или ако нѣмашъ това съ зехтинъ, джрвено масло и воскъ — равни части — около врата, шията, превързка и затопляне 2-3 пжти на день.

Никакви лапи, никакви разтривания или магане съ силни лѣкарста подутитѣ мѣста.

Заушката не е нито цирей нито нѣкоя пжпка която трѣбва да гноея.

Храна — по възможностъ течна, по малко, но почесто презъ деня.

Главноболието минава леко — за това нито пирамидонъ, нито аспириинъ.—Единъ компресъ съ оцетъ и хладна вода е достатъченъ, краката винаги топли.

Предпазване: Нито ходи на гости, нито приемай гости особно съ деца.

Болестъта е лека и нѣмалоши послѣдствия, освенъ ако я объркашъ.

Умоляватъ се родителитѣ на заболелитѣ ученици да задържатъ децата 2 3 дения у дома до като мине болестъта.

Освенъ това цомъ заболѣе ученикъ да се явятъ, тѣ родителитѣ при училищниятъ лѣ-

каръ, ако не знаятъ какво правятъ—а не да пращатъ болели деца сами въ училище. Болното трѣбва да почу у дома—освенъ това детето може да разбере упжтвения на лѣкаръ и до като се въ у дома не знае нито где е дило нито за какво е ходилъ.

Ето защо здравитѣ и възрастнитѣ да помръднатъ малко до училищниятъ лѣкаръ за упжтвение, ако има нито и да не разкарватъ заболѣлитѣ деца.

Д-ръ Ив. Байчевъ